

“Les cançons formen part de nosaltres, expliquen qui som”

Quan la banda responsable d'himnes com “La flama”, “Viure” o “La vida sense tu” anuncià el parèntesi indefinit, Xavi Sarrià, que ja havia publicat el llibre de relats *Històries del paradís* (Bromera, 2008), deixà clar que continuaria escrivint, que aquell volum, que va tenir una bona acollida, no anava a ser una anècdota, un vers solt. Aquells relats ja tenen companyia: una primera novel·la, *Totes les cançons parlen de tu*, que és una història retrospectiva molt lligada a les experiències vitals i musicals de l'autor. Parlem amb Sarrià tot just als inicis d'una complida agenda promocional.

—**Avantatges i inconvenients de llançar una primera novel·la, que no un primer llibre, i ser Xavi Sarrià.**

—[Riu i s'ho pensa una mica abans de contestar] Crec que els mateixos que amb *Històries del paradís*, però ara està tot una mica més matisat, la reacció és diferent, ja no és la novetat, el d'Obrint Pas fa un llibre, sinó que ha fet un altre llibre que és una novel·la. El que estic notant és que hi ha gent que ha llegit *Històries del paradís* i que em segueix també com a escriptor. Hi havia una certa expectativa en la novel·la perquè feia temps que deia que estava fent-la. Però sempre hi ha el tema aquell de ser el cantant d'Obrint Pas i es barregen molt les coses. En acabant no m'importa, perquè som el que hem fet i els meus llibres també parlen molt de mi, com diu el títol de la novel·la, es barregen molt les cançons i aquell univers referencial. I també el lèxic que emprava el grup.

—**Publicar a Sembra Llibres, una nova editorial, és una decisió valenta. Podíeu haver-la publicat a qualsevol gran editorial.**

—Sí, però m'il·lusionen els projectes que, al mateix temps, il·lusionen. I els reptes. Ser una editorial menuda també té els seus avantatges. Potser al principi costa, però també et permet treballar molt tots els aspectes del llibre i tenir

Xavi Sarrià, fotografiat al barri de Benimaclet, a València, un dels escenaris de la seua primera novel·la *Totes les cançons parlen de tu*.

Obrint Pas s'acomiaden, de moment. I el seu cantant, Xavi Sarrià, fa passos fermes en la literatura. Però la seua figura pública continua desdoblada entre el músic conegut i l'escriptor novell. Lluny de defugir això, en fa una simbiosi en la seua primera novel·la.

més llibertat per fer el que vull fer. És una mica el que fèrem Obrint Pas amb Propaganda pel fet! Fitxàrem molt joves, era una discogràfica molt menuda, i amb els anys ha anat creixent amb nosaltres. Això permet un aprenentatge vital que és molt interessant.

—**La vostra es una novel·la ubicada a la València dels anys 90, amb un grup que té a veure amb els inicis d'Obrint Pas però no és Obrint Pas.**

—Això és. Retrata un poc aquella època i, per tant, el món que visquérem quan érem adolescents. Però la novel·la no parla d'Obrint Pas, ni té intenció de fer-ho. De fet, retrata uns joves com tants centenars que tenien grup de música en aquella època. El grup és una excusa per abordar els conflictes que vehicula la novel·la. M'interessava posar la música com a motor de la trama i, a partir d'ací, construir la novel·la.

PRATS I CAMPS

—Hi al llibre alguna pinzellada molt ben posada al voltant del canvi de percepció de la gent que comenceu a estudiar en català a València.

—La novel·la retrata també una generació. M'interessava aquella època pel context de canvis que es van viure i també per una generació que és de les primeres que naix després del franquisme, que té accés a la cultura i la llengua des de la infantesa. Això provoca un xoc entre la manca de prejudicis que tenen envers la llengua i el que es troben al carrer. La novel·la no parla d'això però, d'alguna manera, apunta a aquelles ganes de canviar-ho tot, d'anar més enllà, de superar les hipoteques de la Transició i les renunciades dels seus pares. Hi ha el contrast entre el desencís i la desil·lusió dels pares i les ganes d'anar més enllà dels fills. Aquell joc és una mica el que visquérem.

—Després hi ha la música. Apareixen des de Kortatu al *hardcore*

melòdic de Bad Religion, passant per Extremoduro... La dieta musical d'Obrint Pas.

—Sí, hi ha una part de la dieta d'Obrint Pas precisament perquè els personatges viuen en un context molt semblant al nostre. Però la banda sonora navega per l'univers sonor de cada personatge, des de l'*skin* a qui li agrada el *punk* o el rock radical basc, al mateix protagonista, que és més eclèctic. O la Marta, a qui agraden les cançons més intimistes d'Extremoduro. Però després hi ha les generacions més grans, com la mare i la tia, que es refugien en Lluís Llach, Al Tall, Ovidi Montllor... Amb les referències vas veient com la música els marca, va construint la seua manera de veure el món. Perquè les mares són així per la música que han escoltat. I els altres, doncs també. La música com a refugi, evasió, com una manera d'afrentar els problemes, però també com una manera de modelar el món.

—El context està abordat a la novel·la amb petits apunts. Hi ha un fragment on es conta en unes línies la història de la ruta del *bakalao*. Es necessita capacitat de síntesi i d'observació per parlar amb tanta precisió d'un món aliè al seu.

—El llibre no sols navega pel món que hem viscut, retrata l'època des de diferents perspectives. Del policia jubilat als primers emigrants africans que arribaren a l'Estat des de Guinea. O, per exemple els *maquinets*, la cultura juvenil majoritària als nostres carrers. S'expliquen els punts de connexió que hi havia entre les cultures juvenils, encara que ells no ho sabien. I en un barri, que és un microcosmos, les vides estan entrelaçades, tot i que els joves actuen un poc per oposició als altres.

—Hi ha una decisió literària encertada: s'explica la gènesi d'una banda que no és Obrint Pas i hi ha un protagonista, Ivan, que no és Xavi Sarrià.

“S’ha trencat el tòpic que deia que València era només el que semblava que era”

—Tot i que hi ha gent que sempre busca paral·lelismes. I sempre hi ha part de tu en la història, però no només en el protagonista, sinó en uns altres personatges i fets que s’hi narren. Les novel·les, en acabant, són un mosaic de vivències que t’han marcat. El títol és per això: les cançons formen part de nosaltres i expliquen qui som. El que tenia molt clar és que no volia parlar de la història d’Obrint Pas. El grup no som nosaltres tot i que té molt a veure, és aquella mateixa època, les ganes de refugiar-se en la música que tenen els protagonistes, de trencar amb l’entorn... Però érem un grup com tants altres que hi havia a l’època.

—Respecte del llibre anterior hi ha una evolució estilística. I la consciència que passar a la primera persona implica uns altres mecanismes.

—És una novel·la que he anat treballant a poc a poc, reposant-la. I m’ha suposat reptes com els que dius de la

primera persona o el fet d’escriure una novel·la, que és una gran història, un conte de contes amb relats a dins. Això m’ha suposat un treball previ, com a tots, però com que era la meua primera novel·la hi ha hagut un procés d’aprenentatge que ha durat uns quants anys. De fet, hi havia una primera novel·la que vaig deixar quan portava setanta o vuitanta pàgines perquè era una mena d’aprenentatge. Vaig decidir tornar a fer-la com toca. És clar, la construcció dels personatges, els girs, l’arquitectura més pregona d’idees que hi ha en la novel·la, de vegades entre línies... tot això m’ha costat molt. Com ara la psicologia dels personatges. De fet, és una novel·la molt iniciàtica, els joves aprenen mentre es desenvolupa la història. I els pares també aprenen dels fills. El que m’interessava de la novel·la era això, explicar la relació entre pares i fills, la ferida que s’obri quan són adolescents i que s’arrossega. Tota la resta, per a mi, era un embolcall, un punt de partida interessant per explicar el conflicte interior.

—La història marca el to, més amable, més intimista, més líric que en el llibre de relats. Hi ha una contenció, una voluntat de no explorar els vessants morbosos.

—Sí, no m’interessava recrear-me en el dolor o en els traumes. M’interessava endinsar-me en les ferides però amb un punt poètic com el que m’han aportat les cançons. Intenta reflectir la vida, les guerres invisibles que lliurem de portes endins, els conflictes que, més grans o menys, ens acaben afectant. Volia retratar aquell món però des d’un punt de vista líric, delicat.

—La vostra aposta per la literatura és ferma. Si haguera d’apostar per la tornada d’Obrint Pas, ho veuria lluny.

—Sí, ho veig lluny també, però...

—...la vida fa molts tombs.

—Sí, la vida fa molts tombs [riu]. Seria molt atrevit, acabem de parar. En tot cas, la literatura forma part de mi des que era menut, vaig començar a escriure abans que a fer cançons, em refugiava escrivint coses que no tenien massa sentit però m’ajudaven...

—A quina edat?

—Doncs jo vaig començar a 12 o 13 anys. Quan vaig arribar a València, amb 13, ja escrivia molta poesia i

molta prosa poètica, coses que no vaig ensenyar mai... I després vaig fer les primeres cançons, que no costaven tant perquè havia fet l’aprenentatge, com en la novel·la. Jo no he estudiat música, he estudiat filologia. La música era una eina per fer cançons, vaig aprendre a tocar la guitarra per això. Potser hauria d’haver estudiat guitarra, ara en sabria més, però a mi el que em cridava era estudiar literatura. Jo volia escriure llibres algun dia.

—Per a bé i per a mal, el País Valencià actual no és el de la novel·la.

—No, no, és una altra època. D’alguna manera, però, el que vivim ara naix a principis dels 90. Coincideix aquella cruïlla històrica, en què es prometia que el capitalisme global seria la solució a tots els mals, la fi de la història de Fukuyama, amb l’arribada del PP al País Valencià, amb la bombolla econòmica i els grans aparadors, la promesa que això ens duria a noves glòries [diu amb ironia]. Mirant enrere t’adones de l’estafa que va ser aquella promesa i el drama social que s’està vivint a causa d’aquelles polítiques que no tenien sentit.

—He llegit en alguna entrevista que reivindiqueu que el vostre discurs no era tan utòpic com semblava.

—A finals dels anys 80 es vivia la mobilització i el desencís del final de la Transició, tot i que sempre hi ha hagut gent activista que ha tirat endavant. Nosaltres érem molt joves, creixíem amb les ganes d’aconseguir-ho tot. I se’ns deia que això era molt ingenu, que no arribaríem a cap lloc. Crec que han canviat les coses i que els discursos s’han normalitzat molt. L’anticapitalisme, per exemple, era una cosa que incitava al somriure, i ara tothom s’ha adonat que el sistema no funciona. Abans la gent no qüestionava els bancs i ara hi ha un sentiment majoritari en contra. És una cosa que s’ha anat normalitzant, com ara l’independentisme i tantes altres postures. Al País Valencià tot va canviant i tot pot passar. Has d’entendre el context de la societat valenciana, però la primavera valenciana va trencar el tòpic que deia que València era només el que semblava que era. Els joves demostraren que hi havia ganes de trencar amb el que hi havia. Va ser una espurna. No sé, les coses poden canviar molt en cinc o deu anys.

Xavier Aliaga